

Міністерство освіти і науки України
Жовтоводський промисловий фаховий коледж
Дніпровського національного університету ім. О. Гончара
Циклова комісія економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчально-
виховної роботи

_____ А.І.Кондратенко

«__» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

14 Електрична інженерія

13 Механічна інженерія

19 Архітектура та будівництво

спеціальність: **051 «Економіка»**

141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

133 «Галузеве машинобудування»

192 «Будівництво та цивільна інженерія»

РОБОЧА ПРОГРАМА з дисципліни «Правознавство»
для студентів другого курсу

спеціальність: 051 «Економіка»

спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

спеціальність 133 «Галузеве машинобудування»

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

РОЗРОБНИК: Лашко М.В., спеціаліст вищої категорії

Програма з дисципліни «Правознавство» розроблена на основі положень Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011р. та у відповідності до наказу МОНУ від 01.06.2018р. №570 «Про затвердження Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти».

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від «___» _____ 20__ року №___

Голова циклової комісії _____ О.В.Фецяк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки 14 Електрична інженерія 13 Механічна інженерія 19 Архітектура та будівництво	Нормативна
Модулів –	Спеціальність: 051 «Економіка» 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» 133 «Галузеве машинобудування» 192 «Будівництво та цивільна інженерія»	Рік підготовки 2-й
Змістових модулів –		Семестр 3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		
Загальна кількість годин – 45		Лекції 24 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Практичні 10 год.
		Семінарські 1 год.
		Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 10 год.
		Індивідуальні завдання: - год.
		Вид контролю: семестровий

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 76 % - 24%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Правознавство» є: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти на практиці, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі. З метою конкретизації конкретних положень передбачається вирішення практичних завдань з окремих тем на практичних заняттях для закріплення одержаних знань.

Досягнення мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентність у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Вступ до предмета «Правознавство»

Поняття, мета, завдання й структура курсу. Методичне забезпечення (програма, підручники, правові акти). Особливості роботи на заняттях та підготовки до занять

Частина перша. Основи теорії держави

Тема 1.1. Загальна характеристика держави та державної влади

Поняття і ознаки держави. Функції держави: поняття і види.

Теорії виникнення держави.

Поняття і види влади. Особливості державної влади. Загальна характеристика органів законодавчої, виконавчої та судової влади.

Тема 1.2. Державний лад

Поняття і загальна характеристика державного ладу.

Види і загальна характеристика форм правління.

Форми територіального устрою держави: поняття і види.

Політичні режими: поняття і види.

Тема 1.3. Особа, суспільство, держава

Правовий статус особи.

Поняття і загальна характеристика прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Покоління прав людини.

Громадянство: підстави набуття й припинення.

Поняття й ознаки правової та соціальної держави.

Частина друга. Основи теорії права

Тема 2.1. Поняття і загальна характеристика права

Поняття і ознаки права.

Основоположні та загальні принципи права. Функції права.

Джерела та форми права: поняття й види.

Тема 2.2. Поняття і структура системи права

Поняття системи права. Публічне і приватне право.

Галузі права, правові інститути.

Правові норми: ознаки, структура. Співвідношення правових норм і статей правових актів.

Поняття законодавства. Систематизація правових актів: поняття і види.

Тема 2.3. Правовідносини

Поняття і види правовідносин. Склад правовідносин.

Суб'єкти правовідносин. Правосуб'єктність осіб. Особливості правосуб'єктності фізичних і юридичних осіб.

Об'єкти правовідносин. Зміст правовідносин.

Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин.

Тема 2.4. Правопорушення

Поняття правопорушення. Види правопорушень. Склад правопорушення.

Тема 2.5. Юридична відповідальність

Поняття відповідальності.

Поняття, ознаки й підстави юридичної відповідальності.

Види юридичної відповідальності: поняття, загальна характеристика.

Обставини, що виключають протиправність діяння.

Практична робота № 1 Розв'язання правових ситуацій із тем першої і другої частини

Частина третя. Основи публічного права

Тема 3.1. Конституційне право

Загальна характеристика конституційного права. Особливості норм конституційного права.

Ознаки та структура Конституції України.

Характеристика державного ладу України.

Тема 3.2. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина

Міжнародні стандарти у галузі прав людини: поняття, акти, що їх закріплюють.

Загальна характеристика прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Конституційні обов'язки громадян України.

Гарантії та механізми захисту прав і свобод людини: поняття і види.

Тема 3.3. Особливості організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні

Загальні засади організації державної влади в Україні.

Референдум і вибори: поняття й види.

Верховна Рада України.

Президент України.

Органи державної виконавчої влади України: Кабінет Міністрів, центральні та місцеві органи виконавчої влади.

Судова система України.

Правоохоронні органи України.

Місьцеве самоврядування в Україні.

Практична робота № 2 Розв'язання правових ситуацій із конституційного права

Тема 3.4. Адміністративне право

Загальна характеристика адміністративного права.

Публічне адміністрування.

Державна служба.

Поняття та склад адміністративного проступку. Адміністративні стягнення.
Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

Тема 3.5. Кримінальне право

Загальна характеристика кримінального права.

Поняття злочину. Склад злочину. Види злочинів. Стадії вчинення злочину.

Співучасть у злочині.

Поняття і підстави кримінальної відповідальності. Обставини, що пом'якшують та обтяжують кримінальну відповідальність.

Види кримінальних покарань.

Кримінальна відповідальність неповнолітніх.

Практична робота №3 Розв'язання правових ситуацій із тем адміністративного та кримінального права

Частина четверта. Основи приватного права

Тема 4.1. Цивільне право

Загальна характеристика цивільного права.

Особливості цивільної правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб.

Особисті немайнові та майнові права фізичної особи.

Поняття й умови дійсності правочинів. Цивільні договори.

Поняття спадкового права. Порядок спадкування.

Підстави цивільно-правової відповідальності. Цивільно-правова відповідальність неповнолітніх.

Способи захисту цивільних прав.

Поняття й значення строків позовної давності.

Тема 4.2. Сімейне право

Загальна характеристика сімейного права. Поняття сім'ї.

Умови і порядок укладення та припинення шлюбу. Підстави визнання шлюбу недійсним.

Особисті та майнові права й обов'язки подружжя.

Особисті та майнові права й обов'язки батьків і дітей.

Тема 4.3. Загальна характеристика житлового та земельного права

Предмет та джерела житлового права.

Право громадян на житло.

Приватизація. Договір житлового найму.

Предмет та джерела земельного права. Види земель в Україні.

Форми та суб'єкти права власності на землю. Способи набуття та припинення права власності на землю. Користування землею: поняття, суб'єкти, види.

Практична робота №4 Розв'язання правових ситуацій із тем цивільного та сімейного права

Тема 4.4. Трудове право

Загальна характеристика трудового права.

Трудовий договір: поняття, зміст, форма, строки.

Підстави припинення трудового договору.

Поняття й види робочого часу та часу відпочинку.

Трудова дисципліна. Дисциплінарні стягнення: поняття, види та порядок їх накладення й зняття.

Матеріальна відповідальність.

Практична робота №5 Розв'язання правових ситуацій із трудового права

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л.	пр.	сем.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Частина перша. Основи теорії держави (4 год.)						
Тема 1.1. Загальна характеристика держави та державної влади		2				
Тема 1.2. Державний лад						1
Тема 1.3. Особа, суспільство, держава						1
Разом:	4	2				2
Частина друга. Основи теорії права (9 год.)						
Тема 2.1. Поняття і загальна характеристика права		2				
Тема 2. 2. Поняття і структура системи права						1
Тема 2.3. Правовідносини						1
Тема 2.4. Правопорушення						1

Тема 2.5. Юридична відповідальність		2				
Практична робота № 1			2			
Разом:	9	4	2			3
Частина третя. Основи публічного права (16 год.)						
Тема 3.1. Конституційне право		2				
Тема 3.2. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина						1
Тема 3.3. Особливості організації державної влади та місцевого самоврядування в Україні		4				
Практична робота № 2			2			
Тема 3.4. Адміністративне право		2				
Тема 3.5. Кримінальне право		2				1
Практична робота № 3			2			
Разом:	16	10	4			2
Частина четверта. Основи приватного права (15 год.)						
Тема 4.1. Цивільне право		4				1
Тема 4.2. Сімейне право		2				
Тема 4.3. Загальна характеристика житлового та земельного права						1
Практична робота № 4			2			
Тема 4.4. Трудове право		2				1
Практична робота № 5			2			
Разом:	15	8	4			3
Підсумкове узагальнююче				1		
Усього:	45	24	10	1		10

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Повторення й узагальнення	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розв'язання правових ситуацій із тем першої і другої частини	2
2	Розв'язання правових ситуацій із конституційного права	2
3	Розв'язання правових ситуацій із тем адміністративного та кримінального права	2
4	Розв'язання правових ситуацій із тем цивільного та сімейного права	2
5	Розв'язання правових ситуацій із трудового права	2

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.2. Державний лад	1
2	Тема 1.3. Особа, суспільство, держава	1
3	Тема 2.2. Поняття і структура системи права	1
4	Тема 2.3. Правовідносини	1
5	Тема 2.4. Правопорушення	1
6	Тема 3.2. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	1
7	Тема 3.5. Кримінальне право	1
8	Тема 4.1. Цивільне право	1
9	Тема 4.3. Загальна характеристика житлового та земельного права	1
10	Тема 4.4. Трудове право	1
Разом		10

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

10. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- ✓ головні загальнотеоретичні поняття галузей цивільного, трудового, сімейного, адміністративного, кримінального, екологічного, земельного права, їх тлумачення та категорії;
- ✓ завдання, мету та основні положення (принципи), відповідно до яких здійснюються цивільні, трудові, сімейні, адміністративні, карні правовідносини в Україні;
- ✓ основні правила та процедури прийняття рішень та складання для їх закріплення відповідних документів з усіх питань, що виникають під час їх розгляду.

Вміти :

- ✓ своєчасно та правильно виявляти, перевіряти та оцінювати докази та фактичні обставини, які виникають у процесі практичної роботи та життя;
- ✓ правильно вибирати та аналізувати правові норми в процесі їх фактичного застосування;
- ✓ приймати законні, обґрунтовані та доцільні рішення з усіх питань, які виникають повсякденно в реальному житті;
- ✓ набути твердих навичок з використання отриманих знань у стандартних ситуаціях – під час виконання вправ, розв'язання задач, аналізу навчальних тестів, що дасть змогу орієнтуватися в реальних життєвих ситуаціях і приймати правильні рішення.

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з «Правознавства»

Під час оцінювання навчальних досягнень із правознавства враховується:

- рівень оволодіння знаннями про систему об'єктивно існуючих державно-правових реалій;
- рівень умінь аналізувати суспільно-політичні події, користуватися правовими актами, юридичною літературою;
- рівень сформованості навичок діяти згідно з нормами права в конкретних життєвих ситуаціях.

Усі види оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1	Студент(студентка) усно в загальних рисах відтворює один-два юридичні терміни окремої теми
	2	Студент(студентка) на рівні «так-ні» усно відтворює кілька термінів, вибирає правильний варіант відповіді із двох запропонованих
	3	Студент(студентка) одним простим реченням передає зміст частини теми, знаходить відповідь на закрите запитання в тексті підручника
II. Середній	4	Студент(студентка) відповідає на окреме запитання за допомогою вчителя, репродуктивно відтворює частину навчального матеріалу теми одним-двома простими реченнями, формулює визначення юридичного поняття
	5	Студент(студентка) відтворює окрему частину основного змісту навчальної теми, відповідаючи на запитання вчителя, визначає одну-дві окремі ознаки правових понять

	6	Студентка(студентка) у цілому відтворює частину навчального матеріалу теми, у цілому правильно використовує окремі юридичні терміни, аналізує прості юридичні ситуації, розв'язує тестові завдання першого рівня; може користуватися за допомогою вчителя (зразок, пам'ятка) окремими положеннями нормативних актів
III. Достатній	7	Студент(студентка) самостійно відтворює окрему частину теми, застосовуючи мінімальну юридичну термінологію, уміє дати визначення понять, аналізує зміст правових документів за простим планом, розв'язує елементарні юридичні задачі за допомогою вчителя, знаходить окремі правові норми в тексті нормативних актів
	8	Студент(студентка) в основному володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією; може співставляти, узагальнювати інформацію за допомогою учителя; складати прості таблиці, схеми, аналізувати положення нормативно-правового акта за допомогою вчителя
	9	Студент(студентка) оперує вивченим матеріалом на рівні теми, може самостійно його відтворювати, аналізувати положення нормативно-правових актів, підтверджувати одним-двома аргументами висловлене ним судження про правове явище; самостійно розв'язувати юридичні задачі середнього рівня складності

IV. Високий	10	Студент(студентка) вільно викладає правові питання, застосовуючи необхідну юридичну термінологію; уміє вирішувати за допомогою вчителя тестові завдання вищого рівня; самостійно складати таблиці, структурно-логічні схеми з правових питань, аналізувати правові ситуації, дати відгук (рецензію) на відповідь іншого учня
	11	Студент(студентка) володіє глибокими знаннями, може вільно висловлювати власні судження та аргументує їх, самостійно користується окремими джерелами права; може підготувати повідомлення з юридичної тематики; самостійно вирішує тестові завдання вищого рівня та певні правові ситуації, може використовувати інформацію з додаткової літератури (використання додаткової літератури не є обов'язковою вимогою)
	12	Студент(студентка) ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію й переконливо її аргументує; самостійно знаходить, оцінює та використовує джерела юридичної інформації, зокрема наочні, уміє узагальнити вивчений матеріал, використовує набуті знання й уміння у практичній урочній діяльності (участь у дискусіях, засіданнях «круглих столів» тощо); може самостійно вирішувати юридичні задачі, застосовуючи правові знання

12.Засоби оцінювання: поточний контроль, тематичний контроль, підсумковий контроль.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Плани занять.
4. Конспекти лекцій.
5. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.
6. Завдання для поточного контролю знань.
7. Завдання для практичних робіт.

14. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Правознавство (профільний рівень): підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти /Філіпенко Т.М., Сутковий В.Л. - Київ «Генеза»Ю, 2018.
2. Правознавство (профільний рівень): підруч. Для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Лук'янчиков О.М., Новіков Д.О., Карелов К.Ю. ,Машика В.Т. – Харків «Ранок», 2018.
3. Правознавство (профільний рівень): підруч. Для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Наровлянський О.Д. – Київ «Грамота», 2018.
4. Правознавство. Навчальний посібник за редакцією В.В. Копейчикова. Київ. Юрінком. Інтер. 2000 р.
5. Шпиталенко Г.А., Шпиталенко Р.Б. Основи правознавства. Київ, «Каравела», 2003 р.

Допоміжна література

1. Котюк В.О. Основи держави і права. Київ., Вентурі, 1995 р.
2. Основи держави і права за редакцією А.М. Колодія і А.Ю. Олійника. Київ. «Либідь», 1997 р.
3. Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. - Київ: т-во «Знання» України, 1993 р.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України 1996 р.(зі змінами і доповненнями) – К., 2006
2. Цивільний кодекс України . – К., 2003 .(зі змінами і доповненнями)
3. Господарський кодекс України. – К., 2003 .(зі змінами і доповненнями)
4. Цивільний процесуальний кодекс України. К., 2005 .(зі змінами і доповненнями)
5. Земельний кодекс України, від 25.10.2001р., .(зі змінами і доповненнями)
6. Кодекс законів про працю, від 10.12.1971р., .(зі змінами і доповненнями)
7. Сімейний кодекс України. – К., 2002
8. Житловий кодекс УРСР, від 30.06.1983р., .(зі змінами і доповненнями)
9. Кодекс про адміністративні правопорушення, від 07.12.1984 р., .(зі змінами і доповненнями)
10. Кримінальний кодекс України, від 05.04.2001р., .(зі змінами і доповненнями)
11. Інші чинні нормативні акти з окремих галузей права України відповідно до програми з правознавства
Закони України:
 - «Про Вищий антикорупційний суд» від 07.06.2018 р. № 2447-VIII,
 - «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. № 2275-VIII,
 - - «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» від 18.01.2018 р. № 2268-VIII,
 - «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 р. № 2229-VIII,
 - «Про освіту» від 05.09.2018 р. № 2145-VIII,
 - зміни до процесуальних кодексів від 3.10.2017 р.
12. У зв'язку з великою кількістю змін та доповнень, що вносяться до нормативних актів, рекомендується користуватись комп'ютерними базами даних за електронними адресами: //www.liga.kiev.ua; //www.rada.gov.ua